

1 De bewijslast

1.1 Wat zijn de rechtsregels betreffende de bewijslast?

De bewijslast ligt bij de persoon die een beschuldiging uit, zoals blijkt uit afdeling 562 van het wetboek van organisatie en burgerlijke rechtsvordering: "De last moet namelijk in alle gevallen liggen bij de partij die deze beschuldiging uit".

1.2 Bestaan er rechtsregels krachtens welke bepaalde feiten niet hoeven te worden bewezen? In welke gevallen? Kan bij deze vermoedens een tegenbewijs worden geleverd?

Ja, deze regels bestaan en zijn te vinden in afdelingen 627 en volgende van het wetboek van organisatie en burgerlijke rechtsvordering. In afdeling 627 worden de documenten genoemd waarvoor geen ander bewijs van authenticiteit vereist is dan wat wordt vermeld op de voorzijde van deze documenten, zoals:

de handelingen van de regering van Malta, die zijn ondertekend door de minister of door het hoofd van het betrokken ministerie, of, in zijn afwezigheid, door zijn of haar plaatsvervanger of medewerker, of door de ambtenaar die in rank op hem of haar volgt en die gemachtigd is om dergelijke handelingen te ondertekenen;

de registers van ongeacht welk ministerie van de regering van Malta;

alle openbare handelingen die zijn ondertekend door de bevoegde autoriteiten en zijn opgenomen in het staatsblad;

de handelingen van de regering van Malta die zijn gedrukt onder de bevoegdheid van de regering en naar behoren zijn gepubliceerd;

de handelingen en registers van de rechtbanken en de kerkelijke gerechtelijke instanties in Malta;

de certificaten die zijn afgegeven door het openbare register en het kadaster;

het zeeprotest dat is uitgevaardigd onder de bevoegdheid van de Eerste Kamer van de burgerlijke rechtbank;

andere in de koopvaardijwetgeving genoemde documenten (met inbegrip van registratiecertificaten die zijn ondertekend door de registratieambtenaar of een andere gemachtigde ambtenaar, en elke andere vermelding in het registratiecertificaat dat lijkt te zijn ondertekend door de registratieambtenaar of een andere gemachtigde ambtenaar).

Er zijn ook andere documenten die kunnen worden overgelegd en waarvan de inhoud is uitgezonderd van de bewijslast, ofschoon wel hun authenticiteit moet worden aangetoond. Daaronder vallen:

handelingen en registers van een bij wet of door de regering gemachtigde en erkende inrichting of overheidsinstantie;

parochiale handelingen en registers met betrekking tot geboorte, huwelijk en overlijden, en de overeenkomstig de wet in aanwezigheid van een pastoor getroffen beschikkingen;

handelingen en registers van notarissen in Malta;

overeenkomstig de wet gehouden boeken van handelaren, voor zover deze betrekking hebben op een overeenkomst of andere transactie van commerciële aard;

overeenkomstig de wet gehouden boeken van openbare makelaars voor zover deze betrekking hebben op voorvallen tussen contractsluitende partijen in commerciële aangelegenheden.

Er kan bewijsmateriaal worden overgelegd dat indruist tegen de inhoud van dit soort documenten.

Afgezien van deze documenten is er een andere veronderstelling die is geregeld bij hoofdstuk 16 van de Maltese wetgeving, het burgerlijk wetboek, namelijk dat een in een huwelijk geboren kind het kind van de echtgenoot van de vrouw is. Indien kan worden bewezen dat deze wettelijke veronderstelling niet langer geldig is, moet dit gebeuren door middel van een beëdigd verzoekschrift bij de burgerlijke rechtbank (sector familierecht) en door het overleggen van bewijsmateriaal waaruit blijkt dat het vermoeden niet geldig is.

1.3 In welke mate moet de rechtbank overtuigd zijn van een feit om zijn oordeel erop te mogen baseren?

Om een uitspraak te kunnen doen in een civielrechtelijke zaak moet een rechtbank hebben vastgesteld dat er sprake is van voldoende bewijs ten aanzien van de mate van waarschijnlijkheid.

2 Het verkrijgen van bewijs

2.1 Kan bewijsverkrjging enkel op verzoek van een partij plaatsvinden of kan de rechter in bepaalde gevallen eigener beweging bewijs verkrijgen?

Elke partij in een rechtszaak kan ongeacht haar belangen getuigenis afleggen, ofwel op eigen verzoek, ofwel op verzoek van een andere partij in de zaak, ofwel wanneer zij daartoe ambtshalve wordt opgeroepen door de rechtbank. Wanneer de procedure wordt geïnitieerd door middel van een beëdigd verzoekschrift, moet een lijst van getuigen worden opgesteld. Hetzelfde geldt voor het beëdigde antwoord, dat eveneens een lijst van getuigen moet omvatten. Indien een partij een getuige wil produceren die niet op de lijst staat, moet daartoe een verzoekschrift worden ingediend.

2.2 Als een verzoek tot leveren van bewijs is toegewezen, welke stappen volgen dan?

Indien een verzoekschrift voor het verkrijgen van bewijs is aanvaard, worden de getuigen opgeroepen te verschijnen door middel van een dwangbevel dat is uitgevaardigd nadat de partij die deze personen wil laten getuigen hiertoe een verzoekschrift heeft ingediend. De uitvoering van dwangbevelen kan mondeling worden aangevraagd bij de vredesrechter (Court of Magistrates, Qorti tal-Magistrati) (Malta) en de vredesrechter in zijn lagere bevoegdheid (Gozo).

2.3 In welke gevallen kan de rechter een bewijsaanbod afwijzen?

Een rechtbank kan een verzoekschrift van een partij met betrekking tot het verkrijgen van bewijs verwerpen wanneer de opgeroepen persoon een advocaat, een procureur of een priester is. Bovendien is het in de regel niet mogelijk dat iemand die aanwezig is bij een zitting in diezelfde zaak als getuige optreedt. De rechtbank kan echter in bijzondere gevallen naar eigen goeddunken van deze regel afwijken indien daarvoor goede redenen zijn. Ook zijn er speciale wetten inzake officiële geheimhouding op grond waarvan openbaarmaking van geheime en vertrouwelijke informatie niet is toegestaan. Bovendien kan de vordering terzijde worden geschoven indien de rechtbank van mening is dat de getuigenis niet ter zake doet.

2.4 Wat zijn de verschillende bewijsmiddelen?

Er kunnen drie bewijsmiddelen worden geleverd: documenten, *viva voce* en affidavits.

2.5 Wat zijn de methodes om bewijs te verkrijgen van getuigen en zijn deze verschillend van de middelen om bewijs te verkrijgen van deskundigen? Wat zijn de regels betreffende het overleggen van schriftelijk bewijs en deskundigenrapporten/-adviezen?

Volgens de algemene regel worden getuigen tijdens de behandeling van zaken in het openbaar en *viva voce* gehoord. De wet voorziet echter ook in andere methoden die kunnen worden toegepast om bewijs te verkrijgen:

Voor zowel in Malta als in het buitenland woonachtige getuigen kan bewijs worden geleverd middels affidavits.

Ingeval van een persoon die Malta gaat verlaten, ziek of van hoge leeftijd is, of die waarschijnlijk zal sterven of invalide zal worden voordat de zaak wordt behandeld, of die niet in staat is op de zitting te verschijnen, kan de rechtbank een justitieel medewerker belasten met het horen van die persoon. In dat geval moeten de aan de getuige te stellen vragen samen met de antwoorden op schrift worden gesteld. De getuige moet het bewijsmateriaal ondertekenen of in plaats van zijn handtekening een kruisje zetten.

De rechtbank kan ook een aanvullende rechter benoemen om een getuige te horen die zijn of haar huis vanwege zijn of haar hoge leeftijd niet kan verlaten. Indien een getuige in het buitenland woont, kan een advocaat door middel van een verzoekschrift vragen dat deze getuige via een rogatoire commissie wordt gehoord. De partij die de getuige wil horen moet schriftelijke vragen indienen en daarbij de naam en het adres van de persoon vermelden die namens haar bij het horen van de getuige aanwezig zal zijn;

Indien de rechtbank dit passend acht, kan zij toestaan dat een band- of video-opname wordt gemaakt van de getuigenis die de getuige moet afleggen;

De rechtbank kan scheidsrechters inschakelen en hun de bevoegdheid geven om getuigen te horen en de eed af te nemen.

Wanneer een scheidsrechter wordt ingeschakeld om bewijs te verkrijgen, heeft deze dezelfde middelen ter beschikking als een rechtbank.

2.6 Hebben bepaalde bewijsmiddelen meer bewijskracht dan andere?

Alle bewijsmiddelen worden geacht van hetzelfde belang te zijn.

2.7 Zijn voor het bewijzen van bepaalde feiten bepaalde bewijsmiddelen verplicht?

Nee, maar altijd moet het beste bewijs worden geleverd.

2.8 Zijn getuigen wettelijk verplicht te getuigen?

Ja, de wet verplicht alle gedagvaarde getuigen om een getuigenverklaring af te leggen. Een getuige kan echter niet gedwongen worden om vragen te beantwoorden die ertoe kunnen leiden dat hij of zij strafrechtelijk wordt vervolgd.

2.9 In welke gevallen kan een getuige zich beroepen op het verschoningsrecht?

De echtgenoot of echtgenote van een partij in een rechtszaak is een bekwame getuige en kan op verzoek van een van de partijen gedwongen worden een getuigenverklaring af te leggen in een rechtszaak. De echtgenoot kan echter niet gedwongen worden iets openbaar te maken dat hem tijdens het huwelijk door zijn vrouw is toevertrouwd, en omgekeerd. Evenmin kan een echtgenoot gedwongen worden te antwoorden op vragen die ertoe kunnen leiden dat de andere echtgenoot strafrechtelijk wordt vervolgd.

Andere uitzonderingen worden gevormd door feiten die zijn toevertrouwd aan advocaten, procureurs of priesters. Indien echter een advocaat of procureur toestemming verkrijgt van zijn cliënt, of indien de priester toestemming verkrijgt van degene die bij hem heeft gebiecht, kunnen hun vragen worden gesteld over te hunner kennis gekomen zaken (mits daarvoor toestemming is verleend): de advocaat en de procureur antwoorden met betrekking tot hetgeen hun door de cliënt is toevertrouwd en de priester antwoordt met betrekking tot de feiten waarvan hij kennis heeft gekregen onder het zegel van de biecht of door een bekentenis.

Tenzij de rechtbank anders beschikt, kunnen accountants, artsen, maatschappelijke werkers, psychologen en huwelijksadviseurs niet gevraagd worden informatie prijs te geven die hun onder beroepsgeheim door hun klanten is gegeven, of indien zij in hun beroepsvoedingsplicht van die informatie kennis hebben gekregen. Ook tolken die zijn ingezet om dergelijke geheime informatie door te geven genieten dit voorrecht.

Een door het beroepsgeheim gebonden getuige mag geen geheime en vertrouwelijke informatie onthullen, tenzij er zich bijzondere omstandigheden voordoen, zoals bepaald in de op de zaak van toepassing zijnde wetgeving.

2.10 Kan een persoon die weigert te getuigen, daartoe worden gedwongen? Kan hij worden gestraft?

Indien een rechtmatig opgeroepen getuige niet verschijnt, maakt deze zich schuldig aan minachting van de rechtbank en wordt hij of zij onmiddellijk veroordeeld en beboet. De rechtbank kan deze getuige eveneens door middel van een bevel tot begeleiding of aanhouding dwingen om te verschijnen en een getuigenverklaring af te leggen op een volgende zitting. De rechtbank kan de opgelegde boete echter intrekken indien er goede redenen zijn waarom de getuige niet is verschenen.

2.11 Zijn er personen van wie geen getuigenis kan worden verkregen?

Elke persoon die gezond van geest is, kan, indien er geen uitzonderingen zijn wat betreft zijn of haar bekwaamheid, als getuige optreden. Eenieder kan getuigen, ongeacht zijn of haar leeftijd, mits hij of zij zich bewust is van het feit dat het afleggen van vals bewijs verkeerd is.

2.12 Wat is de rol van de rechter en van de partijen bij het horen van een getuige? Onder welke voorwaarden kan een getuige worden gehoord via nieuwe technologieën zoals videoconferencing?

Tijdens het horen of ondervragen kan de rechtbank de getuige elke vraag stellen die zij nodig of nuttig acht. Anderzijds kan elke partij in de zaak, ongeacht haar belang, op eigen verzoek, op verzoek van een andere partij in de zaak of wanneer zij daartoe van ambtswege wordt opgeroepen door de rechtbank, een getuigenverklaring afleggen.

In zaken waarbij minderjarigen zijn betrokken hoort de rechter de minderjarige achter gesloten deuren of wordt er een kinderadvocaat benoemd om de minderjarige te horen.

Buiten Malta woonachtige getuigen kunnen via een videoconferentie worden gehoord.

3 De waardering van het bewijs

3.1 Gelden voor de rechter beperkingen om tot zijn oordeel te komen op basis van onrechtmatig verkregen bewijs?

Indien bewijs niet met onrechtmatige middelen is verkregen, kan de rechtbank zonder enige belemmering uitspraak te doen. De enige uitzondering is dat de rechtbank in de regel geen kennis neemt van bewijsmateriaal met betrekking tot feiten waarvan de getuige kennis heeft gekregen via anderen, of met betrekking tot feiten die zijn genoemd door andere partijen, die bijgevolg gevraagd kunnen worden daarvan zelf getuigenis af te leggen.

3.2 Geldt ook de verklaring van een partij als bewijs?

Ja, door een partij in de zaak afgelegde verklaringen zijn ontvankelijk.

Laatste update: 22/03/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.